

Pojam i osnovne karakteristike

Vrste i klasifikacije

Prednosti akcionarskog društva

Ogran. odgov. za akcionare

Trajnost poslovanja

Sposobnost povećanja kapitala putem javnog poziva

Prenosivost vlasništva

Centralizovano upravljanje

Formalnosti prilikom osnivanja

Duplo oporezivanje

Obaveza dostavljanja podataka, dokumenata i finansijskih izvještaja

Pravni i drugi troškovi

Nedostaci akcionarskog društva

Akcionarsko društvo - pojam i osobine

Prava i obaveze društva

Prava i obaveze akcionara

Organi društva

- (1) Vlasnici društva su njegovi akcionari.
- (2) Skupština akcionara** je najviši organ dr koji se obavezno osniva.
- (3) Odbor direktora je organ upravljanja i rukovođenja društva čije odluke izvršavaju sekretar dr i izvršni direktor.
- (4) Odbor direktora** je organ koji se obavezno bira u svakom AD.
- (5) Izvršni direktor i sekretar** društva obavezno se biraju u svakom AD.
- (6) Društvo može odrediti da isto lice bude i izvršni dir. i sekretar dr.
- (7) Akcionarska društva su obavezna da izaberu ovlašćenog **nezavisnog revizora društva**.

Skupština akcionara

Svi akcionari društva, nezavisno od broja i klase akcija koje posjeduju, imaju pravo da prisustvuju skupštini akcionara društva

U članu 35 stav 2 određeno je da je isključivo pravo skupštine akcionara je da...

Ne može preuzimati djelokrug drugih organa kojima je nadređen.

Privredni sud će donijeti odluku o sazivanju skupš akc ili vanr skupš akcionara, ako:

- 1) skupština nije sazvana u roku od 3M od završetka poslovne godine, a akcionar je o tome obavijestio Privredni sud;
- 2) se lice koje ima pravo da zahtijeva sazivanje skupštine obratilo Privrednom sudu, jer je odbor direktora odbio njegov zahtev ili po njegovom zahtjevu nije u propisanom roku zakazao sjednicu skupštine akcionara;
- 3) povjerioci društva to zahtijevaju od Privrednog suda zbog nesazivanja vanredne skupštine u jednom od slučajeva predviđenih u stavu 2 ovog člana.

Vrste skupštine akcionara

Redovna

1 godišnje ili 18 m
nakon osnivanja

Odbor direktora saziva
tri mjeseca nakon fin.
god osim prve godine

Vanredna

Svaka osim redovne

Za posebne o
određene ciljeve

Ista pravila kvoruma i
većine

Specijalna

Razlikuje se po
sastavu i djelokr

Odlučivanje klase
prioritet. akcija

2/3 većina za ukidanje
prava

Vanredna skupština akcionara

Vanredna skupština akcionara saziva se u slučaju, ako:

- 1) akcionari koji posjeduju najmanje 5% glasačkih prava dostave u sjedište uprave društva pisani zahtjev za održavanje skupštine;
- 2) odbor direktora ili akcionari predlažu da se:
 - (a) mijenja djelatnost društva;
 - (b) mijenja akcionarski kapital društva;
 - (c) prije isteka ugovorenog roka mijenja revizor; (d) mijenja član odbora direktora prije isteka njegovog mandata.
- 3) je potrebno razmotriti ozbiljne gubitke društva; potrebno dati odobrenje društvu da kupi sopstvene akcije;
- 4) se odobrava reorganizacija, spajanje, dobrovoljna likvidacija ili podnošenje predloga za pokretanje stečajnog postupka društva
- 5) to zahtijeva revizor koji je podnio ostavku;
- 6) se broj članova odbora direktora smanjio ispod propisanog minimuma, odnosno ako je nastao paran broj članova odbora direktora zbog podnošenja ostavke nekog člana prije isteka mandata.
- 7) odbor direktora smatra da određeno pitanje treba razmotriti na vanrednoj skupštini akcionara;
- 8) Kada neto imovina društva iznosi polovinu ili manje od vrijednosti akcionarskog kapitala društva, odbor direktora saziva vanrednu skupštinu društva u roku od 14 dana od dana saznanja za tu činjenicu od strane člana odbora direktora. Vanredna skupština će se održati u roku od 30 dana od toga datuma, u cilju razmatranja predloga mjera za rješavanje nastale situacije. Nijedna odluka predložena za rješavanje nastale situacije ne može se donijeti na skupštini, ukoliko ta odluka nije navedena kao posebna tačka u pozivu za sazivanje skupštine.

Obavještenje o sazivanju skupštine akcionara

dostavlja se najkasnije **30 dana** prije dana održavanja skupštine. Obavještenje se dostavlja putem pošte, a za društva koja imaju 100 i više akcionara, odbor direktora je dužan da obavještenje o sazivanju skupštine objavi dva puta u najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se izdaje u Crnoj Gori i na svojoj internet stranici.

Obavještenje o sazivanju skupštine

- 1) mjesto održavanja skupštine;
- 2) datum i vrijeme održavanja skupštine;
- 3) predlog dnevnog reda skupštine sa jasnom naznakom o kojim tačkama dnevnog reda se predlaže da skupština donese odluku i navođenjem klase i ukupnog broja akcija koja o toj odluci glasa i većine koja je potrebna za donošenje te odluke, sa obavještenjem gdje akcionari mogu izvršiti uvid u materijale i predloge odluka koje će se razmatrati na skupštini akcionara;
- 4) adresu internet stranice društva na kojoj će biti dostupne informacije iz stava 6 ovog člana;
- 5) uputstvo o pravima i načinu ostvarivanja prava akcionara da učestvuju i glasaju na skupštini, u skladu sa ovim zakonom i statutom društva.

Zastupanje na skupštini akcionara

Punomoćje mora biti ovjereno.

Revizor društva ne može djelovati kao punomoćnik.

Punomoćnik više akcionara na skupštini akcionara može biti jedno fizičko ili pravno lice.

Ukoliko nije izričito navedeno u punomoćju da je dato za jednu sjednicu i ponovljene sjednice skupštine akcionara, smatra se da je punomoćje dato za sve sjednice skupštine akcionara koje se održavaju do trenutka opoziva punomoćja.

Obavještenje o sazivanju ponovljene skupštine

mora objaviti najmanje dva puta u najmanje jednom dnevnom štampanom mediju koji se izdaje u Crnoj Gori, najmanje **sedam dana** prije održavanja ponovljene skupštine, na kojoj kvorum čine akcionari koji posjeduju najmanje 33% od ukupnog broja akcija sa pravom glasa

Kvorum za održavanje skupštine

Više od $\frac{1}{2}$ za sve odluke

$\frac{2}{3}$ za osnivačku skupštinu

$\frac{2}{3}$ za izdavanje zamjenjivih obveznica

$\frac{2}{3}$ za povećanje kapitala

33% za pon. skupš koja se održava po istom dnev redu

Za specijalnu – ako je potrebna odluka neke klase akcija – može se odluč ako je prisutno više od $\frac{1}{2}$ klase

Glasanje na skupštini

Listći za OD ili ako traži 5%

Glasanje pismenim putem

Sporazum akcionara o glasanju

Jednoglasnost – priznaje se status skupštine ako je na tom okupljanju izražena jednoglasnost

Suspendovano pravo glasa

Donošenje odluka na skupštini

Po opštem pravilu odluke se donose većinom

2/3 za odluku o restrukturiranju društva svake klase

2/3 za dobrovoljnu likvidaciju na redovnoj skupštini

3/4 za dobrovoljnu likvidaciju na vanrednoj skupštini

Za specijalnu – ako je potrebna odluka neke klase akcija – 2/3 većina

2/3 za ovlaštenje OD da u određ. roku sprovede novu emisiju akcija

2/3 za prihvatanje procjene nenovčanog uloga

2/3 za smanjenje osnovnog kapitala

100% ako se nalažu dodatne obaveze akcionarima

Pobijanje odluka skupštine

Privredni sud može poništiti odluke SA u skladu sa članom 41 stav 1 ZOPD

Odbor direktora u AD

Mandat – ističe na prvoj godišnjoj sjednici skupštine AD

Odbor direktora obavlja svoju dužnost do izbora novog odbora

Prestanak prije isteka mandata:

- Ostavka (14 d unaprijed pismeno OD – bira se novi OD);
- Smjenjivanje direktora;
- Nastupanje nekog od negativnih uslova za izbor;
- Ili na drugi način utvrđen statutom

Pravo kooptacije – mogućnost popunjavanja upražnjenih mjesta u OD glasanjem ostalih članova OD

- U dr. zemljama se predviđa mogućnost posebne skupš. akcionara koja će popuniti upražnjeno mjesto

Direktno vs. Kumulativno glasanje

Predlaganje člana OD - 5 % akcijskog kapitala

Delegacija ovlašć na rukovodeće službenike ili komitete

Dužnosti OD – fidusijarna dužnost prema D i akcionarima

- dužna pažnja u postupanju prema D i akcionarima
- Dužnost lojalnosti prema D i akcionarima

Odbor direktora u AD

Odbor direkt. je organ koji se obavezno bira u svakom AD.

Odbor direktora je organ upravljanja i rukovođenj. društva

Single tier – jednodomni, monistički, jednostepeni, jednostruki

Najmanje 3 člana odbora – ili više po Statutu-neparan broj

Kvalifikacije članova odbora direktora

Za člana odbora direktora može biti izabrano samo poslovno sposobno lice.

Član odbora direktora ne može biti:

- 1) lice kome je na osnovu sudske odluke zabranjeno da bude birano za člana odbora direktora;
- 2) revizor društva.
- 3) izvršni direktor, osim u slučaju jednočlanih AD.

Statutom društva mogu se utvrditi i drugi kriterijumi za izbor člana odbora direktora.

Odbor direktora u AD

Članovi OD dužni su da se, prilikom donošenja odluka, pridrž načela savjesnosti i da post sa pažnjom dobrog privrednika.

Obaveze članova OD su naročito da: 1) postupaju savj. i rade u korist dr kao cjeline; 2) postupaju sa duž. pažnjom i uz primjenu pravila struke prilikom odluč.; 3) obezb. primjenu odgov. mjera radi kontrole poslovanja i preuz. Ob. od strane dr; 4) učestvuju u razmatranju svakog pitanja o kojem odbor odl.; 5) koriste ovlašć. samo u korist dr, uključujući da: a) ne koriste imovinu dr za vlastite potrebe, kao da je njihova lična svojina; b) ne koriste povjerljive inf.dr radi sticanja lične dobiti; c) ne zloupotr. funkciju u cilju ličnog bogaćenja na račun, odn. na štetu dr; d) ne iskorišćavaju moguć. koje dr stekne za zaključiv. poslova, a radi zaključiv. vlastitih poslova; e) izbjegav. konflikt interesa izm. njih i dr kojim upravljaju; b) prijave skupštini akcionara svaku korist ili privilegiju koju imaju u dr, pored naknade za svoj rad.

Opšti ulsovi lične odgovornosti: - postojanje namjere ili grube nepažnje; - postojanje štete; - postojanje uzročne veze

ne odgovara dr za greške prilikom donošenja uobič. poslovnih odluka, ukol. je postupao sa pažnj. dob. privrednika i pošt. Pr. struke, u razum. uvjerenju da djeluje u najboljem interesu dr

Odbor direktora u AD

Naknada za rad u isključivom djelokrugu SA

Tantijema – učešće OD u dijelu profita ili drugi bonusi

Odlučuje na sjednicama po poslovniku o radu

Moderne tendencije u cilju olakšavanja preduzimanja radnji i mjera:

- Godišnji sastanak OD je opcioni;
- Radnje mogu biti preduzete i uz jednoglasnu pismenu saglasnost svakog direktora;
- Telefonski sastanci OD su prihvatljivi.

Kvorum je više od $\frac{1}{2}$ član. a odluke donose istom većinom

Jednako p.glasa – u slučaju jednakog br.gl gl.predsjednika..

Zapisnik sa sjednica i knjiga zapisnika

Predsjednik odbora direktora

Izvršni direktor u AD

Izvršni direktor se obavezno bira u AD

Inokosni izvršni organ OD za operativno vođenje poslova društv

Ne može biti član odbora direktora – jer ga OD postavlja i razrje.

Izvršni direktor je dužan da izvršava naloge odbora direktora i sprovodi njegove odluke u vezi sa: poslovanjem društva, zastupanjem interesa društva, upravljanjem imovinom društva, zaključivanjem ugovora, otvaranjem računa u bankama, zapošljavanjem lica u društvu, izdavanjem naloga i uputstava koji su obavezni za sve zaposlene u društvu i izvršavanjem drugih obaveza koje su neophodne za dobrobit društva, u okviru ograničenja ovlašćenja izvršnog direktora utvrđenih ugovorom i statutom društva

OD sa ID zaključuje poseban ugovor kojim se utvrđuju prava, obaveze i odgovornosti ID, kao i uslovi za prestanak funkcije prije isteka roka utvrđenog ugovorom

IDi druga lica odgov. za poslov.dr dužna su da post. s pažnjom dob. Privr., u raz. uvjerenju da djeluju u naj. int dr, u smislu čl 44 st. 2, 3, 4 i 6 ovog Z i mogu biti tuženi u skladu sa čl 30 st. 4 i 5 ovog Z, nakon što im se povjeri rukovođenje dr od strane OD

Sekretar AD

Obavezno se bira u svakom AD

Zaključuje ugovor koji sadrži elemente ugovora sa ID

Imenuje i razrješava OD

Kvalifikacije moraju biti uređene statutom

Obavlja administrativne dužnosti koje su propisane zakonom i statutom društva

Zastupnici AD

Zakonski zastupnici – članovi OD+ ID + Sekretar

Statutarni i drugi zastupnici

Kapacitet društva – poslovi izvan djelatnosti

Kapacitet društva – poslovi izvan ovlaštenja

Revizor AD

Obavezno na godinu dana na predlog 5% akcijskog kapitala

Ugovor sa Revizorem – raskid osnov za skupštinu saziva OD

Postupak revizije i garancija rada – Odgovornost revizora

Korisni linkovi

ZAKON O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

[http://www.crps.me/Preuzimanja/Zakon%20o%20privrednim%20dru%C5%A1tvima\(168\).pdf](http://www.crps.me/Preuzimanja/Zakon%20o%20privrednim%20dru%C5%A1tvima(168).pdf)

[CENTRALNI REGISTAR PRIVREDNIH SUBJEKATA](http://www.crps.me/Home/Index)

<http://www.crps.me/Home/Index>

OBRASCI ZA REGISTRACIJU PRIVREDNOG SUBJEKTA

<http://www.crps.me/Preuzimanja/PS-01.doc>